

Neuvoston päätelmät lapsuusiän immunisaatiosta: lapsuusiän immunisaation saavutukset ja haasteet Euroopassa sekä jatkotoimet

(2011/C 202/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

1. PALAUTTAA MIELEEN, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan mukaan kansallista politiikkaa täydentävä unionin toiminta suuntautuu kansanterveyden parantamiseen käsittäen erityisesti laajalle levinneiden vaarallisten sairauksien torjunnan. Sillä myös kannustetaan jäsenvaltioita yhteistyöhön kansanterveyden alalla ja tarvittaessa tuetaan niiden toimintaa, ja siinä otetaan huomioon terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämiseen ja tarjoamiseen liittyvät jäsenvaltioiden velvollisuudet.
2. MUISTUTTAA, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 168 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on yhteydessä komission kanssa sovittava keskenään yhteen politiikkansa ja toimintaohjelmansa.
3. PALAUTTAA MIELEEN tartuntatautien epidemiologisen seurannan ja valvonnan verkoston perustamisesta yhteisöön tehdyn päätöksen N:o 2119/98/EY, jossa edellytetään oikea-aikaista tieteellistä analyysia, jotta voidaan toteuttaa tehokkaita yhteisön toimia.
4. PALAUTTAA MIELEEN tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalaisen keskuksen perustamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 851/2004, jolla tuetaan tartuntatautien ehkäisyyn ja hallintaan, epidemiologiseen seurantaan, koulutusohjelmiin sekä varhaisvaroitus- ja reagointimekanismeihin liittyviä nykyisiä toimia, kuten asiaankuuluvia yhteisön toimintasuunnitelmia julkisen terveydenhoidon alalla, sekä edistetään rokotusohjelmiin liittyvien parhaiden käytäntöjen ja kokemusten vaihtoa.
5. TUNNUSTAA, että lapsuusiän immunisaatio kuuluu yksittäisten jäsenvaltioiden vastuulle ja että EU:ssa on useita rokotusohjelmia, jotka eroavat toisistaan niiden ammatillisen sisällön, vapaaehtoisuuden tai pakollisuuden taikka rahoituksen osalta, ja että tämän asian käsitteley EU:n tasolla tuo lisäarvoa.
6. TUNNUSTAA, että mahdolliset yhteiset ponnistelut lapsuusiän rokotusten parantamiseksi voivat hyötyä myös synergoiden parantumisesta EU:n muiden politiikan alojen kanssa ottaen erityisesti huomioon haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät kuten romaniväestö joissain jäsenvaltioissa.
7. ON TYYTYVÄINEN Budapestissä 3. ja 4. maaliskuuta 2011 pidetyn, lapsuusiän rokotuksia ja lasten terveyttä käsitelleen asiantuntijakokouksen "For a Healthy Future of Our Children – Childhood Immunisation" tuloksiin. Kokouksen osallistujat tarkastelivat lapsuusiän immunisaation saavutuksia ja haasteita Euroopan unionissa ja korostivat tarvetta saavuttaa oikea-aikainen ja korkea lapsuusiän immunisaation peitto niin koko väestössä kuin alirokotetuissa väestöryhmissä ja pitää sitä yllä. Kattavuuden seuraamiseksi ja rokotteilla ehkäistävissä olevien tautien valvomiseksi tarvitaan laadukasta tietoa niin maan eri alueiden, koko maan ja EU:n tasolla. Olisi myös koordinoitava ja hiottava niitä viestintästrategioita, jotka kohdennetaan alirokotettuihin väestöryhmiin tai niihin, jotka ovat rokotusten hyötyjen suhteen skeptisiä.
8. TOTEAA, että vaikka lapsuusiän immunisaatio-ohjelmat ovat olleet hyödyllisiä tartuntatautien hallinnassa Euroopassa, useita haasteita on vielä jäljellä.
9. MUISTUTTAA, että rokotukset ovat tehokkain ja taloudellisin tapa ehkäistä tartuntatauteja silloin kun rokote on olemassa.
10. TOTEAA, että liikkuvuuden lisääntyminen ja muuttoliikkeen kasvu tuovat mukanaan joitain terveyteen liittyviä kysymyksiä, jotka ovat merkityksellisiä myös lapsuusiän immunisaation kannalta.
11. KOROSTAA sitä, että rokotteiden ansiosta sellaisia tauteja on Euroopassa pystytty hallitsemaan, alentamaan niiden esiintymistiheyttä ja jopa hävittämään, jotka aikaisemmin aiheuttivat miljoonien ihmisten kuoleman tai vammautumisen, ja että isorokon hävittäminen maailmanlaajuisesti ja polion hävittäminen suurimmasta osasta maailman maita ovat loistavia esimerkkejä rokotusohjelmien onnistumisesta.
12. PANEE MERKILLE, että tuhkarokko- ja vihurirokkoepidemioiden esiintyminen edelleen useissa Euroopan maissa, ja KOROSTAA sitä, että Eurooppa ei pystynyt saavuttamaan tavoitetta hävittää tuhkarokko ja vihurirokko vuoteen 2010 mennessä, koska maiden sisällä oli edelleen alueita, joilla rokotuspeitto jäi edellytettyä alhaisemmaksi, ja näin ollen PALAUTTAA MIELEEN Maailman terveysjärjestön (WHO) 16 päivänä syyskuuta 2010 antaman päätöslauseelman uudistetusta sitoumuksesta hävittää tuhkarokko ja vihurirokko sekä ehkäistä synnynnäistä vihurirokko-oireyhtymää vuoteen 2015 mennessä sekä kestävästä tuesta poliosta vapaille asemalle WHO:n eurooppalaisilla alueilla.
13. KOROSTAA, että on tärkeää todeta väestöryhmät, joilla on lisääntynyt riski sairastua rokotteilla ehkäistävissä oleviin tauteihin, ja kohdistaa toimet näihin ryhmiin, ja samalla TOTEAA sen seikan merkityksen, että tällaiset mahdolliset ryhmät ovat erilaiset eri maissa ja eri alueilla.

14. KEHOTAA jäsenvaltioita

- arvioimaan ja kartoittamaan esteitä ja haasteita, jotka vaikuttavat rokotuspalvelujen saatavuuteen ja levinneisyyteen, sekä hiomaan ja/tai vahvistamaan kansallisia tai maan alueellisia strategioita tämän mukaisesti;
  - ponnistelemaan niiden prosessien ja menettelyjen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi, joiden avulla rokotteita tarjotaan lapsille, joiden rokotushistoriaa ei tunneta tai siitä ei olla varmoja;
  - ponnistelemaan yleisen luottamuksen säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi lapsuusiän immunisaatio-ohjelmiin ja rokotusten hyötyihin;
  - ponnistelemaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietoisuuden lisäämiseksi rokotteiden hyödyistä ja vahvistamaan näiden henkilöiden tukea immunisaatio-ohjelmille;
  - tehostamaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja muiden lapsuusiän immunisaation asiantuntijoiden koulutusta;
  - toimimaan tiiviissä yhteistyössä paikallisyhteisöjen kanssa siten, että kaikki asiaankuuluvat toimijat ja verkostot ovat mukana;
  - määrittämään alirokotetut ryhmät ja varmistamaan lapsuusiän rokotusten yhtäläinen saatavuus näiden ryhmien osalta;
  - varmistamaan asiaankuuluvien kansanterveyspalvelujen, pediatrien palvelujen ja perusterveydenhuoltopalvelujen tiivis yhteistyö, jotta yksittäisiä rokotuskertomuksia seurataan ja arvioidaan jatkuvasti, mukaan lukien rokotusten antamisen oikea-aikaisuus syntymästä aikuisuuteen;
  - ponnistelemaan laboratoriovalmiuksien parantamiseksi diagnostiikan alalla ja rokotteilla ehkäistävissä olevien tautien seurannan tehostamiseksi;
  - harkitsemaan tarvittaessa sellaisten innovatiivisten rokotteiden käyttöä, jotka on todettu tehokkaiksi ja kustannustehokkaiksi, täyttämättä olevien kansanterveystarpeiden käsittelemiseksi;
  - harkitsemaan immunisaatiotietojärjestelmien perustamista tai kehittämistä edelleen, mukaan lukien parannettu rekisteröinti soveltuvin osin ja lääketurvatoiminta.
- harkitsemaan metodologian kehittämistä rokotuksia koskevien yhteisten indikaattorien käyttöä varten EU:n laajuisen tiedonkeruun tukemiseksi tiiviissä yhteistyössä WHO:n kanssa;
  - tarkastelemaan sitä, mitkä järjestelmät ja menettelyt voisivat auttaa varmistamaan henkilön immunisaation asianmukaisen jatkuvuuden, kun asuinpaikka muuttuu jäsenvaltiosta toiseen;
  - edistämään immunisaatio-ohjelmien parantamista;
  - tekemään yhteistyötä suunniteltaessa toimintamalleja ja viestintästrategioita, joissa otetaan huomioon rokotusten hyötyjen suhteen skeptisten henkilöiden huolenaiheet;
  - jakamaan keskenään kokemuksia ja parhaita käytäntöjä rokotteilla ehkäistävissä olevien tautien rokotuspeiton parantamiseksi yleisesti lasten piirissä ja alirokotettujen väestöryhmien parissa;
  - rokotepalvelujen tarjoajien välisen tiedonvaihdon helpottamiseksi laatimaan tautien ehkäisyn ja valvonnan eurooppalaisen keskuksen (ECDC) ja Euroopan lääkeviraston (EMA) tuella ei-kattavan luettelon ehdotuksista tiedoiksi, jotka merkittäisiin kansallisiin tai maan eri alueilla myönnettäviin immunisaatiokortteihin tai terveysvihkoihin. Tätä tehtäessä olisi noudatettava asianmukaisella tavalla jäsenvaltioiden omia kansanterveyspolitiikkoja sekä otettava huomioon WHO:n kansainvälisen terveysäännösten liitteessä 6 luetellut rokotustodistusten tiedot. Näiden tietojen tulisi olla helposti ymmärrettävissä EU:n sisällä.

16. KEHOTAA komissiota

15. KEHOTAA jäsenvaltioita ja komissiota

- kehittämään edelleen kansallisten ja maan alueellisten immunisaatiopalvelujen yhteistyötä sekä parantamaan ja koordinoimaan rokotuspeiton seuranta ja raportointijärjestelmiä;
- pyrkimään rokotteilla ehkäistävissä olevien tautien seurannan tehostamiseen; parantamaan tietojärjestelmiä ja immunisaatiorekistereitä soveltuvin osin;
- määritellä yhteisesti sovitut ohjeet ja metodologiat väestön tavoittamiseksi laajemmin, mukaan lukien näyttöön perustuvat yhteydet rokotusten ja tautien välillä,
- määritellä yhteisesti sovitut metodologiat rokotuspeiton ja yhteisön todellisen suojatason seuraamiseksi ja arvioimiseksi,

-
- määrittää metodologiat yleisön rokotusohjelmille osoittaman tuen seuraamiseksi,
  - helpottaa sellaisten viestintästrategioiden laatimista ja toteuttamista, joiden tarkoituksena on antaa rokotusten hyötyjen suhteen skeptisille henkilöille selkeää ja tosiasioihin perustuvaa tietoa rokotusten eduista,
  - antaa suuntaviivoja ja välineitä, joilla jäsenvaltioita autetaan suunnittelemaan tehokkaita viestejä,
  - kehittää monikieliset EU:n rokotusresurssit terveydenhuollon ammattihenkilöille ja yleisölle, jotta tarjottaisiin objektiivista, helposti saatavilla olevaa (internetissä ja/tai paperilla) ja näyttöön perustuvaa tietoa rokotteista ja immunisaatioaikataulusta, mukaan lukien jäsenvaltioissa käytetyt rokotteet,
  - helpottaa alueellisia ja EU:n laajuisia hankkeita, joilla parannetaan valtioiden rajat ylittävien alirokotettujen ryhmien mahdollisuuksia saada rokotuksia.
-